VI. évfolyam. Ujvidék, 1915. augusztus 29. 67. szám.

Ujvidéki Hirlap

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Az olasz

király sir, vezérkari főnöke káromkodik, az olasz katona szalad, a nép pedig forrong, hogy az ellenünk irányitott támadás folyton kudarcot vall. De hiába hullatja könyeit a picike kis király, hiába káromkodik amugy huszárosan Cadorna gróf, ez nem segit a hitszegőn. Sirt volna a koronát viselő Viktor Emánuel akkor, amikor adott szavának megszegésére kényszeritette őt a gurló aranyakkal operáló ánglius, sirt volna, amikor a világtörténelem leggyalázatosabb tettének elkövetésére buzditották öt idegen zsoldba szegődött és megfizetett tanácsadói. Most azzal akarja a kis király a figyelmet eddigi vereségeiről elterelni, hogy Törökországnak angol parancsra hadat üzent. Mintha ez bátorságot öntene a csüggedő olasz katonába és tudományt) öntene az olasz vezérkar koponyájába! Nem, a jó Isten, ki fölöttünk él és igazságot szolgáltat mindenkinek, nem engedi, hogy ez a hitszegő nép lélegzethez jusson, hogy győzelmet arathasson akármelyik harctéren is. Mehet a Dardanellákhoz, mehet Kisázsiának bármely pontjára, mindenütt csak azt az eredményt éri el, amelylyel eddig „dicsekedett." Hitszegőnek más jutalma nincs, mint a vereség, mert, bármily elvetemült legyen is egy ember, egy nemzet, mégis titokban van bűnének és ez a tudat alaposan meggyengiti erejét. Mi és szövetségeink épenséggel nem rémülünk meg az uj hadüzenet miatt. Legfőlebb azt nyerjük vele, hogy — több helyen lesz alkalmunk ütni a hitszegőn. Ha a Dardanellákhoz megy, ott kap ki, ha Kisázsiában próbálkozik, ott koppintanak a körmére. Határainknál, ahol erejök teljességével támadtak és támadnak, minden alkalommal véres fejjel buknak vissza, mi vár reájok ott, ahol kisebb számban jelennek meg, ahol olyanok állanak csatasorban, akik otthon mármár forradalmat csináltak!? Óh bennünket nem rémit meg a taliannak merész elhatározása, mert jól tudjuk, hogy ez abszolute nem változtat a helyzeten, hiszen amit tehetett, azt eddig is megcselekedte. Próbálkozzék hát csak más fronton, menjen boldogulni Ázsiába, ott is eléri a Nemezis, mely fölötte lebeg s akkor sujt le rá, amikor legtöbbet árthat neki. Egyébként üdvözöljük a „jó barátot" uj munkájának kezdetén s kivánjuk, hogy az eddigi szerencsével folytassa megkezdett működését.

Jolán néne felvette a fátyolt.

Rehák Ferenc kir. itélőtáblai biró gyönyörű irásaiból ismét prezentálhatunk egyet; kommentár nem kell hozzá: az a meleg, mély hazafias érzést kisugárzó hang, mely a kitünő irásművet átjárja, amugy is elárulja az olvasónak, hogy nemcsak jeles hazafi, hanem elsőrendű iróművész is, a ki ezt a cikkelyt irta.

*

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Soraim láttára nyilván meghökken a t. szerkesztő ur s azt gondolja magában, hogy-no ezek a levelek is elmaradhatnának már! De bár sejtem, hogy igaza van, mégis elmondom, ami a begyemben van.

Nincs az én tollamban annyi erő, hogy a világot lebiró fiaink és nagy szövetségesünk dicsőségét méltatni tudja; csodálatosan bűbájos hangok zendülnek ugyan meg lelkemben valahányszor velük foglalkozom, de ezeket csupán hallani, érezni, élvezni tudom, kifejezni nem. Az, amit ők végeznek minden képzeletet felülmul, szinte már nemis emberi, és mi itthonmaradtak ne is kisérletezzünk himnuszok zengésével, hanem boruljunk a porba és ajtatos zsolozsmákkal adjunk hálát a Mindenek Urának és Teremtőjének, aki olyan olthatatlan hazaszeretettel alkotta fiainkat, olyan acélos izmokat, halált nem ismerő bátorságot, vakmerőséget és minden győzedelmeskedő akaratot adott nekik.

De most nem erről van szó, asszonyokról, gyenge asszonyokról akarok beszélni, mert ugy érzem, hogy bár véreink e méreteiben minden képzeletet meghaladó háboru minden babérját learatják, dicsőségükből anyáikat, feleségeiket és nővéreiket is rész illeti . . .

Mikor a világ szekere rossz csapásra tért, örvényszélére került és fölborulván az országok javait szanaszét szórta, mikor a nagy cselszövő John Bull és cinkostársai a fölfordult szekérből rájuk zudult töméntelen „Pickelhaube" láttára fejvesztetten kezdtek jobbra-balra kapkodni — a magyar asszony könyeit letörölve ölelte meg a szivéhez nőtt apát, férjet, testvert és mátkát, imádságos biztató szóval adta kezébe a fegyvert és küldte kedvesét az ezerhalál mezejére, maga pedig hozzálátott a tűzhely megőrzéséhez és ezrével tódult azokra a helyekre, ahol a háboru borzalmait kell enyhiteni.

Nálunk is tömegével lepték el a hölgyek a könyörület helyeit és még ma is — bár sokan kidöltek a gyenge idegzetet megrendítő borzalmaktól — eléggé nem dicsérhető buzgalommal és önmegtagadással végzik a legnemesebb munkát, a sebesült hősök ápolását.

B. M.-né és az elmaradhatlan társa az elsők voltak a jelentkezők között s megvallom határtalan lelkesedésük ellenére sem biztam hozzá, hogy idegzetük sokáig kibirja. És annál nagyobb csodálattal hódolok e törékeny és legalább is gyenge idegzetünek tartott önkéntes ápolósereg hölgyeinek, akik az utolsó pillanatig kitartottak és köztük különösen B. M. né urasszonynak, aki noha az ő mindenben osztályos társa félévi odaadó munkálkodás után sulyos betegséggel volt kényszerülve hivatalos munkájatól megválni, annál nagyobb hévvel folytatta tevékenységét és háztartásának rendbeszedése mellett még arra is időt talált, hogy a féléves rendszeres ápolókurzust hallgassa és a hivatalos ápolókkal együtt vizsgát tegyen és oklevelet szerezzen.

Igy történt meg az a szokatlan dolog, hogy egy férjes asszony, *Jolán néne fölvette a fátyolát.*

Ebből az alkalomból egy kedélyes estebédnek voltam náluk részes. A háziasszonnyal együtt 14 vöröskeresztes hölgy jelent ott meg, rajta és Sári nénén kivül mind hivatásos ápoló. A kemény nézésű Matild néne, az intéző-főnéne vezérli ezt a kis, de bájos sereget, — csupa fiatalság, üdeség, gyermekes jókedv. Pedig Matild főnéne tetszeleg magának a szigoru főnőkasszony szerepében, csakhogy mikor homlokán a szigoruság redői megjelennek, ajkának szögleteit valami hamis kobold mosolygása formálja, jóságos kék szemei pedig teljesen ellentmondanak a homlok zordonságának és én bizonyos vagyok benne, hogy a mellén ékeskedő ordót nem a szigoruság, hanem tisztán aranyos szive szerezte meg neki, amiképen helyettese a jóságos, szelid arcán mosoly nélkül el sem képzelhető, Erzsébet néne sem kardoskodásnak köszönheti a mellét diszitő két kitüntetését.

Csupa szépséges fiatal uri leány, vagy fiatal özvegy, teremtve, hogy éljen, boldoggá legyen és mást boldoggá tegyen. Milyen erős lélek, micsoda önmegtagadás, mekkora emberszeretet kell hozzá, hogy lemondva az élet örömeiről, maga a tavasz, az emberi szenvedés tanyáira vonuljon és egész életét szenvedő embertársainak áldozza, sohase magával, mindig másokkal gondolva, jókedvvel boldogan? . .

Mert hogy Matild-néne e szép kis családja boldog, akkor láttam, mikor a zongora hangjainál a könyörületnek e romlatlan kedélyü bájos kis gárdája egymással összefogodzva örömteli arccal, boldogan lejtették a bosztont, a Kállai kettőst, az én szivem pedig elszorult és egyben fölmagasztosodott, egyrészt mivel egészen más életet szánnék szivem szerint nekik, másrészt mert az ilyen önfeláldozó emberszeretet igazán fölemel.

Láttam, hogy az erősebb nemnek rajtam kivül még jelen volt két kopasz tanár tagja, meg az apósom hasonló gondolatokkal foglalkoztak, mint én, de Károlynak — aki még nem kopasz — nagyon csillogott a szeme, nem tudom minő gondolatai voltak.

Tisztelt Szerkesztő Ur! azt hiszem hogy mikor a mi hivatásos vöröskeresztes hölgyeink és önkéntes hölgy ápolóink előtt kalapomat mélyen megemelem, zászlóját ön is meghajtja és velem együtt hálát ad Istennek, hogy a háboru borzalmainak enyhitését asszonyaink kezeikbe vették. A Számáta sikságon előre törtető véreinket p dig, kik tán ma-holnap hivatvák lesznek arra, hogy a „vadont s a Dont" ujból fölverjék s a „Mieti kis tengernél"

fölkutassák a nagy eleink által elveszitett „Hadur kardját", hivatvák arra, hogy töltött karabélylyal, villogó acéllal az őshazába törve, szilaj paripáikkal beszáguldják azt a földet, ahol a „két egytestvér" bölcsője ringott. mondom hős fiainkat emberfölötti fáradalmaikért, vérük hullásáért kárpotolja a nemzet hálája s vérük hullásánál vigasztalja az a tudat, hogy hozzájuk méltó magyar nők puha kacsói törlik le homlokuk verejtékét, mossák ki és kötik be gyógyitó iratos füvekkel vérző sebeiket!

Szerkesztő urat szivesen köszönti

Ujvidéken 1915. Kisasszony havának 28. napján

Rehák Ferencz.

A vén fiuk bemutató szemléje.

A hétfőn megkezdődött bemutató szemle, melyen a 43—50 éves ujvidékiek kerültek a sorozó mérték alá, a mai napon nyert befejezést. A hangos jókedv, mely a sorozandó vén fiuk első csoportját átjárta, nem hogy nem hagyott alább, sőt, ha lehet, még fokozottabb mértékben nyilvánult meg. S igazán jóleső látvány volt a tauglichoknak nyilvánitott volt tartalékos tiszteket nézni, a kik dr. *Zoltán* Sándor törv. biró inditványára vig pohárcsengés mellett adtak afeletti örömüknek kifejezést, hogy megöregedett csontokkal, de fiatalos lelkesedéssel siethetnek a fenséges küzdelmet vivó haza fegyveres szolgálatára.

Az ismertebb nevü tauglichok hosszu névsorából a következőket rágadjuk ki:

Csabay Henrik férfiszabó, Güns Géza könyvelő, Kaufmann Abrahám pék, Lemler György férfiszabó. Mayer Arnold pék, Weisz Károly kefekötőmester, Dickmann Sándor János vendéglős, Gausz János mészáros, Halász Ármin főkönyvelő, Ilics Demeter villamos tisztviselő, Koturov Miklós bádogos, Ornstein Simon kőbányavezető, Paitz József vár. főpénztárnok, Schreiber Ármin kereskedő, Steiner Gyula divatkereskedő, Ziegesberger József banktisztviselő, Arnyas Mihály vendéglős, Bischof József gabonakereskedő, Tickmayer Antal épitőmester, Fuchs József kereskeeő, Teringer Péter szikvizgyáros, Lázics Dusán vár. végrehajtó, Löwinger Ármin rőföskereskedő, Peikert Viktor ácsmester, Szlankamenacz Rada kocsmáros, Roth Károly pék, Stadler Lőrinc sertéshizlaló, Schirschinger Viktor kőmivesmester, Schwarz Vilmos divatkereskedő, Székely Salamon igazgató, Weisz Náthán kereskedő, Böhm Manó kereskedő, Csarsch Dezső törv. elnök, Fehér Ferenc korcsmáros, Kirszt Jakab korcsmáros, Linarics Vilmos épitőmester, Sultész István kéményseprő, Varga Béni mészáros, Vermes Henrik festékkereskndő, Bauer Ferenc kádár, dr. Freund Ede ügyvéd, Juranics József borbély, Koch János borbély, Ländler Lajos gabonakereskedő, Loschitz Miksa vezérképviselő, Rosenberg Ignác ügynök, Száraz Ferenc tanitó, Hajos Miksa igazgató, Hirschenhauser Benő nyomdatulajdonos, Kassovitz Lipót üzletvezető, Proksch Mátyás tszéki irodatiszt, Schossberger Lajos ügynök, dr. Belohorszky János ügyvéd, dr. Lusztig Nándor ügyvéd, dr. Marczekovich Imre vár. főjegyző, Profuma Béla polgármester, Sztefanovits Vladimir füszerkereskedő, dr. Zoltán Sándor tszéki biró, dr. Mayer Oszkár ügyvéd, dr. Prodánovits Mihály ügyvéd, dr. Fischer Henrik ügyvéd, dr. Gál Ödön ügyvéd, Herzog István gyógyszerész, Hoffmann Mátyás tanár, Polgár Mihály járásbiró, Müller Rezső ruhakereskedő, Lengyel Henrik polg. iskolatanár, Baky Elek főszolgabiró, Sztákics Sztoján maticai pénztárnok, Wollberger Gábor kárpitos, Lusztig Adolf utazó, Fischer Adolf gabonakereskedő, Szaybold Ignác főpincér, dr. Adamovich István ügyvéd, Vési Elek tb. főkapitány.

Az U. T. K. kárpáti napja.

Az „Ujvidéki Testgyakorlók Köre" által *Matkovits* Béla és neje védnöksége alatt szeptember 5-én rendezendő ünnepélyétől csak egy hét választ el bennünket. Akik látják azt az izgalmakkal telt fáradhatlan és lázas munkát, amelyet a rendező bizottság kifejt, azok biztosra vehetik, hogy oly ünnepély gyönyörűségében lesz Ujvidék közönségének része, amely sokáig emlékezetes fog lenni.

Az előkészületek nehéz munkáiban a vigalmi és rendező bizottság tevékenysége azt a benyomást kelti, mintha minden egyes tagja téglát és épitőkövet hordana össze, hogy az ujvidéki helyi bizottság gyűjtéséből felépitendő faluban a maga részéről is valamely jótékony intézményt létesitsen, hogy ez által azt a célt, amelyet az ujvidéki városi bizottság maga elé tüzött, megvalósításában elősegitse.

Közöltük már kivonatosan azoknak a végnélküli szorakozásoknak hosszu sorát, amelyek az ünnepélyt kellemessé fogják tenni, és bár a programm még teljesen összeállitva nincsen, már most kiemeljük, hogy a rendezőségnek sikerült a nagyarányu céllövészet vezetésére a rendező tehetségéről Ujvidéken ismert *Illés* Béla századost megnyernie, aki egyuttal az est egyik legérdekesebb szórakozását a gyertya lövészetet és női céllövő versenyt is rendezni fogja.

A kabarében való közreműködést megigérte *Lövenberger* Janka urnő, akit kellemes hangjáról és énekéről Ujvidéken már volt alkalmuk megismerni. Kétségtelen, hogy fellépése az est szenzációs és kimagasló pontja lesz.

Ugyancsak kilátásba helyezte Füredi szintársulatának számos művésze és művésznője is a közreműködését.

Az estély sikerét emelni fogja a 100 tagu hölgy rendező bizottság, amely már most az ünnepély fényének emelése érdekében mindent elkövet.

Részletes tudósitást, minthogy a teljes programmot a vigalmi bizottság az ünnepély előtt néhány nappal fogja csak közzé tenni, jövő számunkban fogjuk közölni.

Polit György ujabb bünügye.

Hetekkel ezelőtt a lapok azt a hirt közölték, hogy *Polit* Györgyöt, Ujvidék és Pétervárad katonai tüzoltófőparancsnokát, hazaárulás miatt fölakasztották. A föltünést keltő hirt később hivatalosan megcáfolták.

Polit György csütörtökön a szegedi törvényszéken szerepelt. Darócruhában, két szuronyos honvéd katona kiséretében jelent meg. A királyi ügyszség uralkodóház tagjának megsértéseve vádolta.

Polit Györgyöt Pétervárадról kisérték a törvényszéki tárgyalásra. Azért van rabruhában, mert most tölti ki másfél évi börtönbüntetését, amivel a péterváradi császári és királyi katonai biróság sujtotta lázitás és izgatás miatt. Polit György kereskedői foglalkozásán kivül rendkivül ambicionálta a tüzoltói munkát. Teljesen önzetlenül tüzoltóságot szervezett a környékbeli községekben, a katonaságnál is szervezett tüzoltói osztályt, amiért a hadtestparancsnokság részéről dicsérő elismerésben részesült.

Amikor a háboru kitört, katonai szolgálatra jelentkezett. Érdemeire való tekintettel kinevezték Pétervárad és Ujvidék katonai tüzoltófőparancsnokának, kapitányi rangban. Már hosszabb ideje müködött ebben a minőségben, amikor fölfedezték, hogy *Polit* György tulajdonképpen katonai szolgálatra köteles. Lefokozták, a kapitányi rangról őrmesterré degradálták. Lefokozása után arról suttogtak a városban, hogy *Polit* György a katonák között izgatott a magyar államesme ellen. A katonai parancsnokság meginditotta ellene az eljárást. A hadbiróság lázitás és izgatás miatt elitélte másfél évi börtönre.

Miközben a vizsgálatott folytatták ellene, névtelen följelentésben azzal vádolták, hogy megsértette *Ferenc Ferdinánd* trónörökös emlékét. A följelentés szerint a trónörökös megyilkolásáról azt mondta: „Nem kár érte." Ez az eset a följelentés szerint a trónörököspár meggyilkolásának napján, a mult év junius 28-án történt az ófuttaki állomáson. *Szabó* Lajos állomási előljáró közölte Ferenc Ferdinánd és nejének meggyilkolását *Kohlmayer* Ilona ujvidéki divatárusnővel, aki aztán elmondta a hirt *Polit* Györgynek.

A vádlott a tárgyaláson tagadta, hogy az inkriminált kifejezést használta volna. A följelentést védekezése szerint bosszuból tették ellene. A divatárusnő haragosa a családjának. Minthogy a tagadással szemben egyedül Kohlmayer Ilona bizonyitotta a vádat, *fölmentették Polit Györgyöt.* Az ügyész az itélet ellen fölebbezést jelentett be.

HIREK

Ujvidékfalva

érdekében mindjobban sikerül városunk polgárságának közérdeklődését felkelteni. A *Matkovits* Béla főispán által kezdeményezett nagyszabásu mozgalom teljes siket biztosit és máris bizonyossággal lehet állitani, hogy *Ujvidékfalva* megteremtése kétségtelen lesz.

Az *Ujvidéki Testgyakorlók Köre* által szeptember 5-én rendezendő *Kárpáti nap* a háborus esztendő legszenzációsabb ünnepsége lesz. *Terstyánszky* Károly lovassági tábornok, a déli haderő főparancsnoka a sport egylet kérelmét lelkesen karolta fel és a katonaság meleg érdeklődését, támogatását kilátásba is helyezte. Szintugy *Grzywinsky* Szaniszló várparancsnok és *Pacor* Győző vezérkari főnök dicséretes hazafiassággal álltak a lelkes jótékonysági és hazafias ügy mellé.

Nemkülönben minden szeretettel karolták fel a *Kárpáti nap* eszméjét városunk polgári hatóságai, melyeknek elsősorban válhat büszkességére, ha városunk áldozatkészsége megteremti a Kárpáti Ujvidékfalvát.

Ujvidék fiatal szép hölgyei pedig apostolként járják be a várost és szeretetreméltóságukkal egyik téglát a másik után szerzik meg a felépítendő kárpáti Ujvidékfalva házai részére.

Az eddigi kimutatott 130·— K. gyűjtésünkhöz ujabban hozzájött egy névtelen nemes adakozó. I. K. 10·— K.

adománya, ezzel . . . . 140·— K. az eddigi gyűjtésünk, amelyet az Ujvidéki Takaréknál betétkönyvecskén helyeztünk el.

A horvát bán Ujvidéken. Báró *Skerlecz* Iván horvát bán tiszteletére *Terstyánszky* Károly lovassági tábornok szerdán délben pompásan sikerült ebédet adott, a melyre a polgári funkcionariusok részéről még hivatalosak voltak báró *Tallián* Béla kormánybiztos, *Matkovits* Béla és *Hidegh*éthy Imre főispánok. Báró *Skerlecz* Iván szerdán este hagyta el városunkat.

Ujvidék hódoló küldöttsége. Abban az impozánsnak és festőinek igérkező tüntetésben, melyet a magyar törvényhatóságok hódoló küldöttség alakjában rendeznek agg királyunk tiszteletére, Ujvidék városa, a mint már megirtuk, öttagu küldöttséggel vesz részt. A küldöttség vezetője *Matkovits* Béla főispán lesz, tagjai *Profuma* Béla polgármester, *Szalay* Lajos kir. tan. nyug. polgármester, dr. *Kubinyi* Károly ügyvéd, a kik díszmagyarban s *Milics* Tivadar g. kel. plébános, a ki papi díszruhában vonulnak fel a király elé. A küldöttség szerdán a reggeli gyorsvonattal utazik Bécsbe.

Uj tábornok, uj vezérkari ezredes. A király vrbasi lovag *Röhn* József körzetparancsnok ezredest vezérőrnagygyá, *Wallenstorfer* Norbert vezérkari alezredes hadtápparancsnokot vezérkari ezredessé léptette elő. A két soron kivül előléptetett városunkban általános tiszteletnek és népszerűségnek örvend.

Nem szabad a Délvidékre utazni. A m. k. belügyminiszter 21,887/1915. valamint 93,814/1915. számu rendeletével a Délvidékre való utazást eltiltotta, ennélfogva utazási igazolványt a Délvidékre a rendőrkapitányi hivatalok egyáltalán nem állitanak ki és figyelmeztetik a közönséget, hogy a Délvidékre való utazástól saját érdekében tartozkodjék, mert csak fölösleges kiadásokat okoz magának és célját még sem érheti el. A temesvári, *ujvidéki*, vukovári és vinkovcei kormánybiztosi hivatalok, valamint ezen és a közbeeső állomásokon tartózkodó határrendőrségi katonai és csendőrségi közegek által ugyanis az utasok föltétlenül visszautasittatnak s ellenük a kihágási ellárás a 13,081/1915. belügyminiszteri rendelet alapján meg fog indittatni.

Füredi szintársulata Ujvidékeu. *Füredi* Béla pécsi szintársulata, a mint magánforrásból értesülünk, szeptember 3-ikán kezdi meg öthetes ujvidéki őszi szezonjának előadásait. Operettprimadonnája *Peterdi* Etel, drámai szinésznője *Thuryné Csige* Böske lesz.

A polgári fiuiskola köréből. Az áll. polg. fiuiskolában a beiratások 1—4 napjainak délelőtt 8—12 óráig eszközöltetnek. És pedig szeptember 1-én és 2-án csak ujvidékiek vétetnek fel, a többi napokon vidékiek. A javitó és pótvizsgálatok szeptember 1—4 napjain d. u. 2—5-ig fognak megtartatni. Szept. 1-én a III. és IV. osztályu tanulók, a többi napokon az I. és II. o. t. tesznek vizsgát. A javitó- és pótvizsgálatok díjmentesek. Az év ünnepélyes megnyitása szept. 5-én lesz s a rendes tanitás 6-án veszi kezdetét.

Katonai előléptetés. Dr. *Tibor* Dezső ujvidéki ügyvédet a mostani előléptetések alkalmával tart. tüzérhadnagygyá nevezték ki.

Hősi halált halt tanitó. Sajkásgyörgyéről jelentik: Fiatovity Péter községi tanitó az északi harctéren hősi halált halt. A tanitó az ujvidéki 6-ik közös gyalogezredben szzlgált. A községben mély megindulást keltelt Fiatovity halála.

Beiratások. Az áll. felső kereskedelmi iskolába a folytatólagos beiratások szeptember hó 1—3-ig a felső keresk. iskola épületében (Kossuth Lajos-utca 53. sz. I-ső emelet *22.* ajtó sz). délelőtt 9—11-ig tartatnak. Mivel az alsó osztályban már csak kevés hely van, a helybeliek a legelején jelentkezzenek, mert különben kiszorulnak. Ugyanezen helyen szeptember 1—9-ig történik az áll. női kereskedelmi szaktanfolyamba való felvétel. A javitó vizsgálatok augusztus 31-én d. e. 8 órakor tartatnak a beltéri róm. kath. elemi iskola épületének I-ső emeletén.

Iskoláink elhelyezés. *Payerle* Nándor főkapitány a tanács megbizásából tárgyalásokat folytat a katonai hatóságokkal, hogy a helybeli iskolák megnyithatók legyenek. A tárgyalások még folynak ugyan, de ma már megállapitható, hogy a katonai hatóságok jóakaratu előzékenysége lehetővé teszi majd, hogy egynehány helyen, a melyeket ez idő szerint a katonaság vesz igénybe, az iskolai tanitás szeptember első felében kezdhető legyen. A magyar kir. főgimnázium felső négy osztálya a beltéri kath. népiskolában szeptember 9-én kezdi meg előadásait, az alsó osztályok alkalmasint szeptember 16-án nyilnak meg.

Megdrágult az uzsonakávé. A mai nappal megdrágult az ujvidéki elsőrendű kávéházakban az uzsona- és reggeli kávé, melynek eddigi 40 filléres ára 48 fillérre emelkedik. A kávéháztulajdonosok az áremelést avval indokolják, hogy a tej, tejszin, cukor és kávé ára tetemesen felszökött ugy, hogy a régi árak mellett nem találják meg számadásukat.

Megdicsőült hősök. Az ujvidéki kórházakban augusztus 19-től 23-ig a következő hősök hunytak el: Milutinovits Mladen 6/2 honv. e. gyal. szül. Kula 1878. évben, Angjelič István K. u. k. munk. oszt. b. h. 102|4 gyal. Orahovica 1876., Kolbe Gottfried 22/1 német vad. zlj. vadász Weisenstein 1880., Czontucz János 33/1 vár gyalogs üteg gyal. Tözmiske 1881.

Értesités. Ezennel a n. é. közönségnek tudomására hozom, hogy az áll. polg. leányiskola f. é. szept. 1-én d. u. *2* órakor a beltéri rom. kath. fiuiskola emeleti tantermében tartja meg a javitó és pótvizsgálatokat, szept. *2*-án az I, 3-án II., 4-én a III. és 6-án a IV. osztályba való beiratásokat, mindenkor d. e. *9—12*-ig és d. u. *3—4*-ig. A beiratáshoz mindenki tartozik elhozni: születési, iskolai- és oltási bizonyitványait, tandij alóli felmentéshez pedig a kir. tanfséghez cimzett és csak *jeles* előmenetű és *jó* magaviseletű osztályzatu bizonyitványnyal felszerelt kérvényét. Gyengébb érdemsorozattal biró tanulók nem folyamodhatnak sem tandijelengedésért, sem ingyen tankönyvekért. A beiratási és tandij egész évre: *18 K 20* f., vagy kétszeri fizetéssel: I-ső fél év *12·20* K, II. fél év *6* K. Tandijmentességért folyamodók *6·20* koronát fizetnek. A jövő tanévben nem lesznek párhuzamos osztályaink, felhivatnak tehát a szülők, hogy a felvétel iránt idejekorán jelentkezzenek, mert egy osztályra 60 tanulónál többet nem veszünk fel. Ezért *elsősorban* a városi, *másodsorban* a vidéki, de a *városban állandóan elhelyezett* tanulók fognak felvéttetni. Vidéki tanulók nem fognak bejárhatni, mert a tanórákat naponként délután *2—6*-ig fogjuk tartani.

Felelős szerkesztő és kiadó:
dr. Königstädtler Ottó.

10240. sz.
eln. 1.

Hirdetmény.

Az 1865—1872-ig, illetőleg 1874-ig született népfölkelési kötelezettek annak idején történő behivása alkalmával katonaállományu volt tisztek és tisztjelöltek is nagy számban be fognak vonulni, a kik már kihirdetett határozványok szerint a legutoljára viselt rendfokozatukat, a tisztjelöltek a népfölkelő hadnagyi rendfokozatot fogják elnyerni.

Abból a célból, hogy ezek a volt tisztek (tisztjelöltek) megismerhessék azokat a változásokat, melyek a szabályzatokban és utasitásokban utolsó katonai szolgálatteljesitésük óta történtek és hogy a gyalogsági (a m. kir. honvédségnél a lovassági) csapatszolgálatban is gyakorlatilag iskoláztassanak, hogy azután a népfölkelő kötelezettek katonai kiképzésénél, mint oktatók eredményesen alkalmazhatók legyenek, szándékomban áll, négyhetes külön kiképzési tanfolyamok felállitása, melyek hallgatását minden fegyver (csapat) nembeli katonaállományu volt tisztnek és tisztviselőnek kérésére meg lehet engedni.

A tanfolyamok a közös hadsereg és a magyar honvédség számára külön-külön szerveztetnek. Felállitásuk a jelentkezők száma szerint minden katonai parancsnokság kerület körletében külön-külön, vagy pedig több ily terület részére együttesen fog megtörténni.

E tanfolyamok hallgatása a tekintetbe jövő volt tisztek (tisztjelöltek) érdekében áll, mert ezáltal az esetleges előléptetésükhöz való alkalmasságot hamarább érhetik el.

Azokra a tisztekre (tisztjelöltekre) nézve, a kik nem a gyalogságtól származnak, ezek a tanfolyamok még avval az előnnyel is járnak, hogy az illetőket a legrövidebb idő alatt megismertetik a gyalogsági szakaszparancsnok szolgálatával.

Ez annál fontosabb, mert az összes tisztek, igy tehát a más fegyvernembeliek legnagyobb részét is, a gyalogsághoz kell majd beosztanom.

A kiképzési tanfolyamba való felvételre, valamint a népfölkelő tisztté való egyidejű kinevezésre és az idő előtti behivásra vonatkozó kérvényt legkésőbb 1915. évi október hó 5-ig a honvédelmi minszterhez cimezve a *tartozkodási hely szerint illetékes népfölkelő parancsnoksághoz kell benyujtani.*

Ebbe a kérvenybe felveendők:

Vezeték- és utó- (kereszt) név (esetleg nemesi előnév) születési év honilletékesség (község, járás, megye) tartozkodási hely (község, járás, megye, ország) hivatás (állás, foglalkozás, kereset) nyelvismeretek (a magyar nyelven kivül) a hadseregben (haditengerészetben) a honvédségben vagy a csendőrségnél teljesitett korábbi szolgálat adatai, az utoljára viselt rendfokozat és az a csapatnem, a melynél az illetők ténylegesen szolgáltak.

A pályázók névaláirásuk mellé pontos lakásciméket is jegyezzék fel.

Ezeknek az adatoknak sorrendjét pontosau be kell tartani.

A kérvényhez mellékelni kell:

A honilletékességi bizonyitványt, a katonai kinevezési okiratot és a kilépési (elbocsátási) okiratot, a politikai hatóság bizonyitványát az illető fedhetlenségről és egy hivatalos (hivatalosan megerősitett) okmányt az élethivatásáról, végül egy köte-

lezőt a következő tartalommal:

Kötelező.

Én becsületszavamra kijelentem, hogy jelenleg semmiféle titkos társulathoz nem tartozom és jövőben sohasem fogok ilyenbe belépni.

Kelt. Aláirás.

P. H.

A kötelező aláirását hatóságilag hitelesiteni kell:

Azok a pályázok, akik Ausztriában, Boszniában vagy Hercegovinába tartózkodnak, kérvényeiket a honilletékes népfölkelő parancsnoksághoz küldik be, a külföldön tartózkodók pedig a honilletékes honvéd kerületi parancsnoksághoz cimzik és az illetékes cs. és kir. képviseleti hatóságnál nyujtják be.

A népfölkelő parancsnokságnál beérkező kérvény alapján a pályázók ezen parancsnokság rendeletére vagy ott, vagy pedig a tartózkodási helyükhöz legközelebb eső kiegészitő parancsnokságnál honvéd (katona) orvos által megvizsgáltatnak és a kérvények a honvéd (katonai) orvos bizonyitvány csatolása mellett a honvédelmi miniszterhez határozathozatalra teiterjesztetnek.

A pályázók behivása és felosztásuk a közös hadseregre és a honvédségre (a népfölkelésre) 4 héttel a népfölkelés 2. osztályának általános bevonulása előtt fog megtörténni. A pályázók azon hónap elsejével, melyben szolgálatukat megkezdik, a rendfokozatszerü illetékek élvezetébe lépnek.

A hadsereghez vagy a honvédséghez, továbbá egy meghatározott csapattesthehez való beosztásra nézve előadott kérelmek a lehetőséghez képest figyelembe fognak vétetni.

Azok a pályázók, akik a kiképzési tanfolyamok felállitása előtt óhajtanak belépni, egyelőre valamely pottestnél osztatnak be, a tanfolyamba való vezénylésük ez esetben az illető tanfolyam felállitásának időpontjában történik meg.

Azok a pályázók a kik népfölkelő tiszté való kijelölésre vonatkozó kérvényüket már beadták, ezen körülményre való hivatkozással a tartozkodási helyük szerint illetékes népfölkelő parancsnokság utján a hovédelmi minisztertől csakis a kiképzési tanfolyam hallgatása céljából szolgálattételre idő előtt való behivásukat kérelmezik.

Kelt Budapesten, 1915. évi julius hó 30-án.

Báró Hazai Samu s. k.

Nyilt-tér.*

A kávéházi közönség figyelmébe!

A háboru kitörése óta *másodizben* vagyunk kénytelenek a n. é. kávéházi közönségnek elnézését kérni, amidőn tisztelettel bejelentjük, hogy a folytonos általános árdrágulásra való tekintettel, de főleg a nyers kávé, tej tejszin, tüzelőanyag, cukor rohamos áremelkedésére nemkülönben a régi árak általános drágulására való hivatkozással, *a fekete kávé eddigi árának érintetlenhagyása mellett*, **kizárólag a reggeli és uzsonatejeskávé árát augusztus 29-ikétől kezdve 48 fillérre** voltunk kénytelenek felemelni.

Amidőn erről értesitjük a n. é. közönséget, meg vagyunk győződve, hogy a körülmények kényszeritő hatása alatt tett áremelésünk indokoltságát be fogja látni.

Ujvidék, 1915. augusztus 23.

Az Erzsébet szálló.
A Grand Hotel Mayer.
Az Elite kávéház.

* Az e rovat alatt közöltekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

405. sz. 1915 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmébeu ezennel közhirré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbiróságnak 1915. évi 70/5. számu végzése következtében lpar és kereskedelmi takarékpénztár javára 200 K s jár. erejéig 1915. évi április hó 19-én foganatositott kielégités végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2278 koronára becsült következő ingóságok, u. m: butorok, zongorák, társaskocsi, szánkó, könyv szekrény és könyvek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbiróság 1915 évi D. K. 2657. számu végzése folytán 200 kor tőkekövetelés, 2000 kor. tőkének 1914. évi augusztus hó 4. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 90 kor. biróilag már megállapitott költségek erejéig, Ósóvén a 157. számu házban leendő megtartására 1915. évi augusztus hó 30-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitüzetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX: t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Ujvidék 1915. évi aug. hó 13.

Horváth
kir. bir. végrehajtó

Ajánlati versenyhirdetm.

Vb. Heksch nővérek csődtömegéhez tartozó és Ujvidéken Csurcsics Koszta vendéglősnél (Zmáj Jovanovics-utca 9. sz. a.) őrizetben lévő jegyzék szerinti 1-266 tétel számok alatt összeirt különböző barchet, atlasz barchet, velur, karton, selyem vászon, bélés ruhaszövet, női szövet, női pongyola, ing, kötény, bluz, gyermek ruhák stb., melynek becsértéke 1973 kor. 70 fillér. Ezen leltároznott áruk szabad kézből egy tömegben zárt ajánlati verseny utján adatnak el és tartoznak ajánlattévők a becsérték 10%-ával vagyis 200 korona bánatpénzzel ellátott zárt irásbeli ajánlataikat legkésőbb 1915. evi szeptember hó 7-ike délutáni 5 óráig választmányi elnök dr. Kubinyi Károly helybeli ügyvédnél beadni.

A később érkező vagy a fenti bánatpénzzel el nem látott ajánlatokat a választmány figyelembe venni nem fogja.

A beérkezett ajánlatok feletti döntés 1915 évi szeptember hó 8-án délután 5 órakor dr. Kubinyi Károly ügyvéd irodájában fog megtörténni. Ajánlattévők ajánlata a választmány döntéséig feltétlenül kötelezi.

A választmány nem vállal felelősséget sem az áruk minősége sem mennyiségeért és nincs kötve a tett ajánlatok egyikéhez sem, sőt nyomban szóbeli árverést rendelhet el.

Ajánlattévők a leltár-jegyzék eredetijét választmány elnöknél a leltározott árukat pedig Csurcsics Kosztánál (Zmáj Jovanovics-utca 9) megtekinthetők.

Azon ajánlattévő, kiknek ajánlata elfogadtatik, köteles a vétel árat választmányi elnök kezeihez ajánlata elfogadásától számitott *24* óra alatt kifizetni, a vételi III. foku illetéket választmányi elnöknek átadni, az árukat átvenni és az átvételről elismervényt adni.

Ha a vevő a kikötött időben a vételárat ki nem fizeti, bánat pénze a csődtömeg javára elvész és az áruk az ő veszélyére és költségére ujabb eladás alá kerülnek.

Dr. Kubinyi Károly
választm. elnök.

24656. szám.
kig. 1915.

Hirdetmény.

Alulirott városi tanács közhirré teszi, hogy a szesztermelés kizárólag a városnak a célra átengedett főzőkészülékek használatával gyakorolható.

A főzőkészülékek használatára és pedig a jelentkezés sorrendjében elsőbbséggel birnak azok, a kik saját termésü gyümölcsöt (szőlőtörkölyt, borseprüt) dolgoznak fel.

Azok, akik vásárolt gyümölcsöt dolgoznak fel, csak akkor használhatják a főzőkészüléket, ha elsőbbséggel biró személy nem jelentkezik.

Mielőtt a 3 példányban kiállitott adóbejelentések a kir. adóhivatalnál (pénzügyi községnél) benyujtatnának, azokat a készülék használati dijának megállapitása és záradékolás végett a tanácsi adóügyi osztálynál (központi városháza fsz. 14. ajtó) kell bemutatni.

Ujvidék, szab. kir. város tanácsa, 1915. évi augusztus hó 25.

Ki mit lát,
Ki mit tud,
Ki mit hall
közölje az
Ujvidéki Hirlappal.

Egy teljesen jó karban levő tiroli vadászkocsi olcsó áron eladó.

Bővebbet TÖRÖK JÓZSEF gépésznél, Häfner gőzmalomban

OOOOOOOOOOOOO

TÖMÖRFABUTOR.

I-a minőségű a HUNGÁRIA BUTORGYÁRBAN (bükk, köris vagy tölgyfából) GYÁRI ÁRON ELADÓ: hálószobák, ebédlők NAGY VÁLASZTÉKBAN.

Bővebb értesitést az Ujvidéki Népbanknál.

OOOOOOOOOOOOO

Kereskedelmi iskolát végzett irodai gyakorlattal magyar, német és szerb nyelvet biró kisasszony irodai foglalkozást keres. Szives megkereséseket a kiadóhivatalba kér „szorgalmas" jelligére.

Ház eladás.

A város egyik legforgalmasabb helyén levő ház, nagy telken épült s két utcára nyiló, melynek évi hozadéka 4.144 korona, 46.000 koronáért szabad kézből ELADÓ.

A háztulajdonos nevét megtudhatni e lap kiadóhivatalában

Lehetőleg azonnali belépésre ügyes, megbizható könyvvezetőt vagy könyvvezetőnőt keresünk.

Irásbeli ajánlatokat fizetési igényekkel ellátva kérünk.

Handler és Krishaber gabona- és terménykereskedés UJVIDÉK.

Nyomatott a villanyerőre berendezett Szövetkezeti Könyvnyomdában Ujvidéken.